

Norges vassdrags- og energidirektorat

Deres ref: 201904895-76

Trondheim, 22.12.2020

Skorveheia vindkraftverk – søknad om utsatt frist til 31.12.2022

Norsk Vind Skorveheia AS, org. nr. 994 583 069 ("Norsk Vind"), er i medhold av energiloven § 3-1 tildelt konsesjon til å bygge og drive Skorveheia vindkraftverk. Konsesjonen ble gitt av NVE i vedtak den 20.12.2013, men ble påklaget. Endelig konsesjon etter klagebehandling ble utstedt 30.04.2015.

Norsk Vind søkte høsten 2019 om godkjenning av MTA- og detaljplan for vindkraftverket, samt om utsatt frist for idriftsettelse til 31.12.2021. Søknadene ble innvilget av NVE i vedtak datert 15.06.2020. Vedtakene er påklaget og oversendt OED for endelig behandling.

Norsk Vind har hatt en ambisjon om å kunne ferdigstille prosjektet innen fristen som ble omsøkt og innvilget, dvs 31.12.2021. Man har derfor gjennomført betydelige skritt for å realisere dette:

- Nettkapasitet/-tilknytning er sikret
- Detalj-/MTA-plan er godkjent både for vindkraftverket og nettilknytningen
- Finansiering er sikret gjennom inngåelse av en aksjekjøpsavtale med en investor
- Anbudsprosesser med alle sentrale leverandører (turbin, civil, elektro mv.) har kommet langt

Etter at Norsk Vinds søknad om dispensasjon jfr. plan- og bygningslovens §19-2 ble avslått av Flekkefjord kommune i vedtak 13.02.2020, anmodet Norsk Vind om statlig plan for prosjektet. I brev datert 29.09.2020 ba departementet Norsk Vind om å gå i ny dialog med Flekkefjord kommune, for på ny å avklare muligheten for dispensasjon fra kommuneplanen. Denne dialogen fordrer at de materielle rammene for prosjektets utbyggingsløsning revurderes. Med bakgrunn i at godkjent frist for ferdigstilling av prosjektet er 31.12.2021, var det ikke rom for å diskutere slike materielle endringer i prosjektet. Dette fordi slike endringer ville ført til behov for søknad om endret MTA-plan, med tilhørende hørings- og klagefrister. Av denne grunn ville foreliggende frist ikke kunne overholdes innenfor de rammene som er gitt. Norsk Vind valgte derfor 28.10.2020 å henvende oss på nytt til OED med anmodning om statlig plan.

I OEDs brev av 26.11.2020, som svar på vår nye anmodning, konkluderes det med at «*Departementet kan ikke se at det i brevet av 28. oktober d.å. fremkommer opplysninger som tilsier en fornyet behandling av anmodningen om å gi konsesjonen til Skorveheia vindkraftverk virkning som statlig arealplan*».

Som belyst i prosjektets MTA-plan er det under utarbeidelsen av denne avholdt møter og dialog med kommunen, fylkeskommunen og fylkesmannen. I denne prosessen ble det jobbet med flere alternative utbyggingsløsninger. Konsekvensvurderingene som ligger til grunn for MTA-planen synliggjør (i tillegg til hovedalternativet) en redusert utbygging som er i tråd med utbyggingsløsningen som ligger til grunn for konsesjonen. I samrådsprosessen før MTA-planen ble ferdigstilt, ble både kommunen, fylkeskommunen og fylkesmannen oppfordret til å fremme sine synspunkter til de ulike utbyggingsløsningene, uten at det ble respondert konkret på dette. Dermed valgte Norsk Vind å arbeide videre med hovedalternativet slik det foreligger i detaljplanen.

Ovennevnte tatt i betraktning er det nå vesentlig å sikre tilstrekkelig tid for dialog med kommunen for å finne en utbyggingsløsning som kan oppnå nødvendig planavklaring.

Norsk Vind har også gjort seg noen betraktninger knyttet til de overordnede føringer som ligger til grunn for frist for idriftsettelse:

(i) Søknader om fristforlengelse må vurderes konkret

NVEs brev fra november 2019 – samt også Stortingets vedtak av 19.06.2020 – gir inntrykk av at det på helt generelt grunnlag skal gis avslag på søknader om forlenget frist for idriftsettelse ut over 31.12.2021. Dette er imidlertid ikke i samsvar med energilovens system. Konsesjonæren har krav på at søknader i henhold til energiloven § 10-4 annet ledd vurderes konkret, basert på omstendighetene i det enkelte prosjektet. Dette følger også av Oslo tingretts dom vedrørende Sandhaugen vindkraftverk fra februar i år. Saken gjaldt et tilfelle der OED hadde nektet utsatt idriftsettelse. Den er ikke direkte sammenlignbar med denne saken, ettersom det i anleggskonsesjonen for Sandhaugen vindkraftverk ikke var angitt eksplisitt i anleggskonsesjonen at konsekvensen av oversitting av fristen var at anleggskonsesjonen bortfalt. Dommen inneholder imidlertid uttalelser som er relevante i denne sammenheng. For det første peker retten på at "*sanksjonsmiddelet tilbaketrekking av konsesjon kan være svært inngripende, og må i utgangspunktet forutsette vesentlige overtredelser*". Det innebærer at unnlattelse av å gi utsatt frist etter omstendighetene kan være et uforholdsmessig inngripende vedtak. Videre viser dommen at energimyndighetene ved behandlingen av søknader omkring dette må ta utgangspunkt i energiloven, og ikke sine egne "policy-dokumenter":

"Uttalelsen i NVEs brev til vindkraftbransjen fra november 2019 må ses på som en ren videreformidling av OEDs rettsoppfatning fra et underordnet forvaltningsorgan.

At OED i en del sammenhenger de senere årene – også til Stortinget – har gitt uttrykk for en bestemt rettsoppfatning, kan ikke være avgjørende for tolkningen av loven eller konsesjonsvilkår om idriftsettelse. De momentene som ligger i den andre vektsskålen må etter rettens syn veie tyngre: Departementets rettsoppfatning har ikke støtte i lovens ordlyd, lovens system for kontroll med overholdelse av konsesjonsvilkår eller lovens forarbeider. Sanksjonssystemet med tvangsmulkt og i alvorlige tilfeller tilbaketrekking av konsesjon som mulige konsekvenser ved brudd på konsesjonsvilkår er innbakt i de fleste konsesjonslovene, og behovet for å hindre konsesjonærer i å somle med utbygginger har vært en sentral del av lovgrunnen for sanksjonssystemet."

Tilsvarende må for øvrig gjelde med hensyn til Stortingets vedtak fra juni i år der det oppfordres til ikke å gi utsatte frister ut over 31.12.2021. Dette er ikke et lov-vedtak, og det er også presisert at det er en anmodning om at det "*innenfor gjeldende regelverk*" ikke gis forlenget frist. Vedtaket endrer ikke på at konsesjonæren har krav på at energimyndighetene tar stilling til søknader om utsatt idriftsettelse i henhold til energiloven, basert på en konkret og saklig vurdering.

At Skorveheia ikke lar seg realisere innen 31.12.2021 skyldes forhold utenfor vår kontroll, som angitt ovenfor.

(ii) Prosjektet er ikke avhengig av elsertifikater

Skorveheia er ikke avhengig av elsertifikater. Begrunnelsen til NVE i brevet fra november 2019 for ikke å gi utsatt frist ut over 31. desember 2021 – at dette korresponderer med fristen for avslutning av elsertifikat-markedet – gjør seg derfor ikke gjeldende for Skorveheia. Uansett er det vanskelig å se hvorfor avslutningen av elsertifikatmarkedet skal være styrende for når eksisterende vindkraftkonsesjoner skal løpe ut. Formålet med elsertifikatloven er "å bidra til økt produksjon av elektrisk energi fra fornybare energikilder" (jf. elsertifikatloven § 1). Hensikten med elsertifikatordningen har forutsetningsvis vært å incentivere utbyggere for å kunne nå fastsatte produksjonsmål innen 2021, ikke å redusere realisasjonen av nye fornybarprosjekter deretter.

Oppsummert er status at prosessen knyttet til godkjenning fra myndighetene har tatt uforholdsmessig lang tid og gjort det særs tyngende å oppfylle 2021-fristen. Med de tilbakemeldinger som foreligger fra kommune og OED, vil vi måtte sikre tid til en god prosess for å finne en utbyggingsløsning som kan oppnå nødvendig planavklaring fra kommunen som lokal planmyndighet. Vi søker derfor om at frist for ferdigstillelse skyves ett år ut i tid til 31.12.2022 med tilhørende 25 års varighet av konsesjonen, dvs 31.12.2047.

Med vennlig hilsen

Per Ove Skorpen
Daglig leder

Kopi: OED (ref 20/55)